

ODBRAÑA

GODINA VI/1

Preplata : mjesечно Din 6—
Inozemstvo Din 10.—
Pojedini broj Din 1.50

27 jula 1938

»ODBRAÑA« izlazi u Šibeniku redovito srijedom ujutro

Uredništvo i uprava nalazi se u prostorijama
»T I P O G R A F I J E «
u ulici Kr. Tomislava, kraj katedrale Sv. Jakova

Glavni urednik : Prof. Dr ANTE MIŠURA

Direktor i odgovorni urednik : HAMILKAR VITALIANI

BR. 553/2

Dnevne vijesti

NJEMACKA, CEHOSLOVACKA I TALIJANSKA STAMPA u dugim člancima porodom 50 rođenjana dra Milana Stojadinovića zeli mu da još dugo vrijeđa dosadašnje funkcijske službe na taj način zemljji požanje i u budućnosti jednako velike uspjehe, kao što ih je imao i do sada. U drugim člancima stampa potpisce na rezultate trogodišnjeg rada ove vlade i ističe njegove velike uspjehe. Pored članaka sruđuju istaknutu i sliku dra Stojadinovića.

NJEMACKI PROF. ARHITEKT WERNER MARCH dobio je naček od naše vlade za gradnju olimpijskog staciona u Beogradu.

PRIGODOM SAHRANE rumunjske kraljice stigla je u Bukurešt specijalnim vozom Nj. V. Kraljica Marija jugoslovenska S. Njom su deputovali vojvoda i vojvotkinja od Kentu. Sudjelovali Nj. V. Kraljice Marije jugoslovenske sa svojim sestrama i braćom, koji su je dočekali na stanici bio je neobično dirljiv. Istodobno stigli su u Bukurešt Nj. Kr. Vis. knez Namješnik Parie, Nj. Kr. Vis. Princeza Olga i njena majka Velika kneginja Jelena.

MOSKVA. - Sovjetske ratne pripreme na Daljem Istoku ušle su u odlučujući fazu. Maršal Bljeler, koji je dosada bio komandant specijalnih trupa na Daljem Istoku, naimenovan je za glavnog komandanta sjedokupnog sovjetskog istočnog fronta.

Sovjeti su istovremeno proglašili ratno stanje u cijeloj istočnoj Aziji. Iz unutrašnjosti Rusije užu se transporti Arapa, koji pojavljuju garnizone na Daljem Istoku. Sre se to sprozoriće u najvećoj tajni.

BUKUREŠT. - Poljski putnički aeroplani društva »Lode«, koji saobraćaju na liniji Varšava-Bukurešt zadesila je strahovita nesreća. Aeroplani je u hrištu pao i potpuno izgorio. Pored 4 članova posade, poginulo je i 10 putnika.

Medju ovima su se nalazili i japanski vojni ataši u Varšavi i 4-icu viših poljskih oficira.

PAŽNJA GG. PRIMACIMA „ODBRAÑE“

Čast nam je ovime pripomenuti, da smo svu onu gospodu, kojima smo dostavili 2 broj našeg lista ubitježili kao naše stalne pretplatnike te ih istodobno zadužujemo za pretplatni iznos. Biće potrebno da se taj iznos redovito i točno uplati jer održavanje i prosperitet našeg lista ovisi samo od gg. pretplatnika i oglasiveća. Unaprijed se zahvaljujemo i preporučamo.

UPRAVA

Gostiona „SLAVIJA“
A. ČALA ŠIBENIK

DVADESETGODIŠNICA

(Refleksije)

Bilo je vrijeme, kada su ljudi u svim krajevinama, raznim putovima išli k istom cilju. Putovi su svi bili puni trnja i vrlo uzbrditi. Cilj je bio kao neki začarani dvorac iz najljepših priča. Cilj je bio pun najuzvišenijih idealja: slobode, bratstva, jednakosti sve djece zajedničke majke. Na tim su opasnim putevima teško napredovali, brojili su patriote stopu po stopu. Nekad im se činilo da su se k cilju primakli; ali skoro uvijek, kad bi bolje otvorili oči, vidjeli bi, da su to bila trenutna fata morgana. Ponekad puni razočaranja, klonili bi duhom, ponekad uskoro da ne očajaše. Misao njihova morala se je kretati u okviru, kao i svaka riječ i svako djelo. Okvir taj na mučnom putu bio je elastičan, ali uvijek u smislu sticanja; nikad se okvir nije rastezao. Ali najstrašnije od ovoga bila je ta okolnost, što su taj okvir stezale kruće ruke djece rodene majke. Često puta na tom trnovitom putu grudi su se stezale, da bi ponestajao pred strašnim slikama okrutne braće. Ni njihovo ubojito oružje, ni perjanice ni šljemovi na glavi, ni sindžiri u rukama ni sve ružne uniforme nisu

ljude toliko mučile, koliko rođena kraljica koja je kolala u žilama neljudi. Te ljudi nizoko su pali u najniže blato života u službi tudihih gospodara. Ništa im nije bilo sveto, ništa milo, osim niskih interesa pokvarene njihove duše. I sami gospodari bili su ih siti, pa kad bi ih iskoristili, bacali su ih onamo gdje im je bilo pravo mjesto; i oni su ih se sramili i oni su ih prezirali . . .

Došlo je vrijeme, kad su se odjedare naglo prevallili svi mučni putevi i kad su pregaoci došli k željenom cilju, puni sreće i najvećeg zadovoljstva. Zaboravili su patnje svoje, zaboravili su i sram i stid, kao i nebratski rad braće svoje kad se nude u zagrljaju divnih boraca, pobijedilica stoljetnih neprijatelja svojih, kad se sva tri plemena stopiše srećem i žušom u jedan narod, kad ujedinjeni i zagrljeni paduše, puni sreće, na krilo zajedničke majke svoje domovine.

Dok su tako uživali sreću svoju, oni su i ljudi, koji su ih pod tudinom mučili i na putu krvave Golgotе stazali mrskim tudinskim okvirom, digoše mrske glave, pnujuće proklete ru-

ke, svoje i hoće da sruše najveću sreću.

Dok se cijev svijet divi i dok čestita na velikom djelu bratske ljubavi, doče oni uzdišu za »zlatnim starim vremenima«. Umjesto da im se vratilo žao za sramotu, njih se prigriljalo, njima se sve zaboravilo, sve im se dalo. A oni neblagodarni ne mogu da razume ništa što je plemenito, ništa što je bratsko. Majka domovina njima nema značenja, najsvetiji ideali prazni su riječi; njima treba ruševina velikog djela oslobođenja, njima treba sijanja sjemenja laži i klevete na braću svoju. Ovi nisu vidjeli patnja njihovih; nisu čuli glasa slave njihove, ne što nisu mogli nego što nisu htjeli.

Sjeme prokletje oplodilo je plodom velikih žrtava, pala je glava najzaslужnijeg sina domovine, tude je tlo poprskala najplemenitija krv Velikog Oslobođioca; a kukavice do neba urnebes dižu, svetogrdnom sramotom pred strašnim svijetom glavu vjenčaju; dok patnici starih vremena, tuđega jarma, sreće Zubim stiskaju i razočarani gledaju upitnik budućnosti . . .

Pretsjednik g. dr. Stojadinović na Primorju

Jučer je stigao u Split na svom putu kroz zemlju pretsjednik Kr. Vlade i ministar inostranih poslova g. dr Milan Stojadinović. Ova njegova posjeta po redu treća predstavlja i za nas primorce značajnu stvar.

U njegovom dolasku mi vidišmo volju jednog državnika, koji hoće da stvara, e da iz sebe ostavi jedan rad koristan po interesu naroda i zemlje.

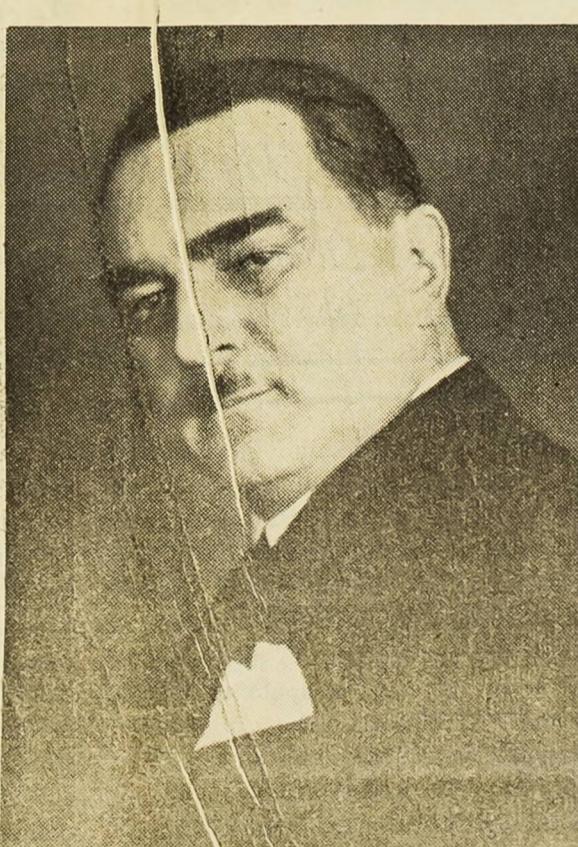
Ove naše riječi imaju apsolutnog osnova, posmatravši radove i dobra stvorena i u našoj banovini u razdoblju od 3 godine.

G. dr. Milan Stojadinović postavio je u svom programu jednu realnu i pametnu parolu, da je sit i obezbedjen narod najbolji garant nacionalne slobode, jedinstva i budućnosti države.

Provodeći u tom duhu svoju politiku, koja je obilovala i primjernom ravnopravnosću koju mi svi iskreno želimo, a k tome i zamjernim poštenjem što pretstavlja najljepšu stranu svake politike, g. Dr. Stojadinović stekao je u redovima našeg naroda velik broj prijatelja i poštovača.

Na našem primorju od njegova dolaska počelo se je napokon po jednom sistemu i planu da radi i stvara.

Čuli smo kako su mi se narodni predstavnici pred mještanima, prijodom njegovog prolaska kroz Sušak, Bakarac, Crkvenac itd., među ostalim zahvalili »što je riješio pitanje penzionog osiguranja ribara,

radnika itd., što Kr. vlada nije samo svjesni i odgovorni regulator, već inicijator i provodilac velikih radova na podizanju zemlje i obnovi privrede te su mu iznijeli u detalje potrebe svojih vojska i krajeva. Na to im je g. dr. Stojadinović odgovorio: »Sam naš dolazak ovdje znači, da i mi na Vas mislimo i da možete računati na našu podršku. Došli smo jer se interesujemo da Vam se pomognem.«

A da se ne osvrćemo na ostale

uspjeha i radove u zemlji, mi smo dužni da ovog časa objektivno istaknemo ono što je zaslugom njegovom i njegovih saradnika ostvareno u našim krajevinama na korist našeg primorca.

Uz naše Primorje gradi se veliki turistički put, koji će uskoro da igra veliku ulogu za naš promet, turizam i event, odbranu naših krajeva. Put Karlobag-Obrovac otvoren je baš ovom prilikom njegovog boravka na Primorju, na kojem putu u uvali Masarovka postavljena je spomen-ploča s natpisom koji završava:

»Narodu za korist domovini za čast. Za naše dosada zapuštene jadranske luke odobren je kredit od 100 milijuna din. što pretstavlja prvo pametno djelo u tom pogledu.

Na našim obalama podiže i modernizuje se i naša industrija. Lovac kraj Šibenika, gdje se prerađuje bakarit u aluminiјum i gdje je jasno istaknuta parola — nama — — pretstavlja najbolji dokaz plana i korisnosti Stojadinovićeve politike.

Veliki zagorski vodovod koji se gradi i koji imade da opskrbi pitkom vodom 26 sela naše zagore također je djelo njegove vlade.

Brojne bolnice, Šibenska već dovršena gimnazija, splitska muška i ženska realna gimnazija, gimnazija u Kninu, javna skladista, pošta i banska palača u Splitu, mnoštvo drugih radova koji skupno predstavljaju jedan veliki i zamašni posao, sve su to djela koja imamo da zahvalimo ovoj politici.

Mi vjerujemo duboko da je i ova posjeta pretsjednika g. dr. Stojadi-

novića Primorju upriličena zato što se ponovno upozna sa nasušnim potrebama naših krajeva, da ispiša najpotrebnije i omogući stvaranje svega toga.

Vjerujemo, da će i oni naši ljudi, koji danas ili zbog Hćene povrijedene, inata ili kojekakovih drugih sitnica stote po strani, jednom uvidjeti da je vrijeme i čas, kad treba raditi ozbiljno i smisljeno, i da će naći put i načina, da do tog zajedničkog rada dodje. G. dr. Stojadinović pokazao je zato volju i mi se nadamo da će svijest pobijediti i na suprotnoj strani.

Sa ovakvom mislima g. dr. Stojadinoviću želimo sretnu dobrodošlicu!

— ep —

Split 26-VII. — Jutros u 9.15 stigao je ovdje sa parobrodom »Petka« predsj. Kr. Vlade g. dr. Milan Stojadinović. Pratili su ga ministri: dr. Niko Novaković, dr. Stošović, Krek i dr. Miletić. Prvi je ušao na brod ban dr. Jablanović, zatim dr. Vlade Matošić, dr Bui, predsj. općine, dr Račić, komandant mjesta gen. Mihajlović, ban zetske banovine Ivanišević, komandant žandermerije Lazar, sen. Dušan Novaković, kom. obalne komande kap. b.b. Kuster. Na obali su ga čekali g. dr Kožul i ostali banski vjećnici, predsjednici sreskih i mjesnih organizacija te omladinskih organizacija JRZ, »Glazbarski Sklad« Kaštel Novi, koji je neprestano svirao patriotske komade.

Na mostu prije iskrcaja pozdravio je g. dr. Stojadinovića sa oduljim govorom dr. Bui zatim g. dr. Matošić. Poslije tih govorova dr Bui se rukuje i ljubi sa drom Stojadinovićem i Novakovićem.

Pri iskrcaju intonirana je drž. himna poslije čega je dr Stojadinović otišao da se pokloni spomeniku Viteškog Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja na gatu »Majora Stojana« pri čemu je bio praćen sa ovacijama Kralju, kralj. Domu, knezu Namjesniku Pavlu, Kr. Vladi itd.

Poslije toga g. predsjednik kr. Vlade odvezao se je u pratinji bana dr Jablanovića u opć. vjećnicu. Sa balkona vjećnice pozdravio je narod i kazao da se raduje što se Split pokazao kao još nikada do sada i da će Kr. Vlada izići na ruku u svemu što bude potrebno i što bude u mogućnosti te je zamolio da ga se smatra svojim najboljim prijateljem.

LA BRUYÉRE

ČOVJEK

— Ne dižimo se protiv ljudi, gledajući u njima, njihovu nezahvalnost, njihovu nepravdu, njihovu gordost, samoljublje i zaborav na druge; oni su takvi, takva im je priroda; to bi znalo da ne možemo podnosiši kako kamen pada ili kako se vatrica diže. — Ljudi nisu, u neku ruku, laki ili su takvi samo u sitnicama: oni mijenjaju odijela, način govora, spoljašnjost, lagodnosti; nekiput oni mijenjaju ukus; oni čuvaju uvijek svoje zle navike; stalni su i ustrajni u zlu ili u zanemarivanju vrline.

— Stoicizam je neka duševna igra i neka ideja koja liči Platonovoj republici. Stoici su se pretvarali da mogu živjeti u siromaštvu, ne osjećati nepravde, nezahvalnost, gubitak imanja, kao i gubitak roditelja i pri-

Odjek štampe

Pariški „Le Temps“ od 21-7 donosi brzjav iz Rima o odnosima jugoslavensko-madžarskih prilika:

„Razgovori koji su se vodili u „Palazzo di Venezia“, između g. Mussolini i Bele Imredyja, našli su veliki odjek u štampi, koja podvlači glavne pasuse, naročito u onome što se odnosi na saradnju Italije i Madžarske u Podunavlju, na politiku mira osovine Rim-Berlin i na lanjski sporazum između Italije i Jugoslavije. O ovoj posljednjoj tačci, osobito „Popolo di Roma“ piše da je promjena, koja se provela u odnosima između Rima i Beograda, osjetno utjecala na odnose između Beograda i Budimpešte. Dnevnik misli da će ubuduće „utjecaj“, koji ovi razni sporazumi vrše, jedan na drugome biti uvećan“, i da nije preuzetno nadati se da će se ti utjecaji složiti u harmoniji i na neki način sastaviti razne dijelove u jedan ogromni sistem.“

Socijalistička „Slobodna reč“ piše: „Kod nas se o selu i seljačkom životu mnogo raspravlja. Naročito ako je po srijedi kakva partijsko-politička tema. Ali se u tim raspravama mnogo greši jer se stalno obilazi stvarnost, i jer se rado izbjegavaju izvjesne neugodnosti budući da selo svojim socijalnim, ekonomskim i kulturnim naličjem lako otkriva slabe strane ovog „političkog seljakovanja“, čim se pristupi analizi njegove stvarnosti... Radnici su svojom samostalnom borbom na političkom i socijalnom polju najviše doprinijeli da su uzroci njihovog današnjeg društvenog položaja opće poznati. Time je učinjen ogroman korak u općem društvenom napretku. Selo čeka, kao da ono nije našlo pravi put u borbi za svoju emancipaciju.“

„Samouprava“ piše: „Ovih dana u okolini Sombora ubijen je mučki jedan ugledni seoski prvak, intimni saradnik i prijatelj pokojnog Radića. Kao što zagrebačke novinejavljaju, jedan frankovac ubio je iz političke osvete svog protivnika. U posljednje vrijeme zaoštrava se bor-

ba među Hrvatima i žalosna posljedica soga toga je i ovo političko ubictvo, koje mi svi duboko žalimo i oštvo cestujemo. Prva je dužnost, naročito narodnih prvaka, da stišavaju strasti i da spriječavaju ove nemile pojave, o kojima sv. bez razlike treba da razmislimo i da ovom žid jednom stanemo na put. Tim više, jer ovo nije prvi slučaj! Današnja vlada, koja osuđuje svako nasiće, dala je punu slobodu govora i sastanaka. Ona je izglađila ono nesnosno stanje za vlade Živković Jevtić i svijet se tako primirio. Ove pojave, koje se dešavaju u samim hrvatskim redovima, među opozicijom, treba da razume sve bez razlike i da ih opomenu da naša politička borba treba da dobije humane i — evropske forme!“

ZLATARSKA RADNJA

Ante Fantulin - Šibenik

Privredni pregled

Rad odbora za žito

Međunarodni odbor u Londonu završio je svoj rad. Izvještaj njegovog sekretarijata bio je prethodno proučen i odobren od Međunarodnog poljoprivrednog Instituta u Rimu. U izvještaju se razlaže situacija žita na svjetskom tržištu i ukazuje na mјere koje bi trebali poduzeti za proizvodače žita. Važniji zaključci odbora biće saopćeni vladama država, koje su u tome odboru zastupane.

A. PAVLOVIĆ

Centrala BEOGRAD	OSNOVANO
Filijala ZAGREB	1844

Najveće skladiste engleskih štofora u Jugoslaviji ZA ODJELA I KAPUTE VELIKI IZBOR STOFOVA ZA DAMSKE OGRTAČE I KAPUTE ŠAV KROJAČKI PRIBOR. - KROJAČKE KOLEKCIJE. Cijene solidne i uverdene Cijene. Prodaja na veliko i na malo

Zastupstvo i skladište

Krojačnica gradjanskih i vojnih odijela

Pero M. Bercé - Šibenik

Osmrtnice

čim ili modrim
rubom dobije se za

Din. 30.-

kod TIPOGRAFIJE vod. Hamilkar Vitaliani

Brzojav: Tipografija Vitaliani

SIBENIK kraj Katedrale Sv. Jakova

jatelja; da mogu hladno gledati smrt, kao nešto što ih se ne tiče, što ih ne smije ni radovati ni žalostiti; da ih ne može pobijediti ni uživanje ni žlost, da mogu osjećati i mač i oganj u ma kojem dijelu tijela, a da ni najmanje ne uzdahnu ili puste i jednu suzu; i njima se je dopalo tu nakazu vrline i ustrajnosti, tako zamišljenu, nazvati mudracem. Oni su čovjeku ostavili sve mane koje su u njemu našli, i nisu mu oduzeli ni jednu slabost; umjesto da su od njegovih poroha napravili strašne i smiješne slike, koje bi služile da ga poprave; oni su mu nacrtali ideju savršenstva i junaštva za koje on nije dorastao, i pozvali su ga na nešto nemoguće. Tako mudrac, koji to nije, ili koji je uobrazio da je mudrac, prirodno, nalazi se sam po sebi ispod svih događaja i svih nesreća: ni najžalosnija pradagra ni najveća kolika ne mogu od njega izmamiti ni jednu suzu; ne-

bo i zemlja mogu se prevrnuti, a njega neće u svom padu povući i on će ostati na nogama nad ruševinama svemira; dok čovjek koji je u stvari čovjek, gubi svijest, više, pun je očaja, njegove oči svjetlučaju, dalj mu zastaje za izgubljenim psetom ili za razbijenom porculanskom posudom. — Nemir duha, nejednakost čudi, nemir srca, nestalnost vladanja: svi ti duševni poroci, ali različni, i koji, sa svakim odnosom, koji izgleda da među njima postoji, uvijek ne pretpostavljaju jedan drugoga u jednom istom predmetu.

— Teško je odrediti, da li neodlučnost čini čovjeka nesretnijim nego vrednijim prezir: pa čak kad tu uvijek ima više neprilika da se riješi za jednu rđavu stvar nego li da se ne riješi za nijednu.

— Neuravnotežen čovjek nije samo jedan čovjek, on znači više ljudi, on se umnožava toliko puta koliko ima

Mjesto odgovora „HRV. STRAŽI“

Si natura negat facit
indignatio versum.

„Hrvatska straža“ — prokleta njiva, Sijača puna sjemenja crnog: Klevete, laži — poroka gđadnih: Prepuna njiva gavrana gladnih.

Gavrani graču, bacaju sjeme, A ono crno, kô što im duša: Pada u zemlju, u zemlji gine Prije no što se iz zemlje vine.

Grobari kivni neka se ljute U općoj sreći naroda našeg; Bratska im sloga spavati ne da, Čitav ih narod prezirno gleda.

Istina naša jasna kô sunce: Pravice naše ugušit neće Klevete, laži — pakleno sjeme; Odbrana naša — hrvatsko pleme.

Hrvatsko pleme — cvjeća je kita U divnom v'jencu triju imena, Naroda jednog, države jedne; A sve su drugo klevete b'jedne.

„Hrvatska straža“, ti stražu straži U drugom kraju širokog svjjetja; Hrvatska zemlja tuđe ne traži; Njoj ne trebaju ničije laži...

Hrvatsko ime tebi ne liči, Ono je biser s kojim se diči Triju sinova rođena majka.. Sjeme je tvoje otrovna bajka.

Hrvatsko ime sa sebe zbaci; Perjem se kiti gavrana crnog; Ono je tvoje, pristaje sjajno Dušama crnim što ruju tajno.

am

JEDNA MOLBA

Slobodni smo ovime toplo se preporučiti svim našim prijateljima u Splitu, Šibeniku, Dubrovniku i u svim drugim mjestima naše uboge i načelne Dalmacije, Hrv. primorja, Like, Hercegovine, Crne Gore i t. d. Da u interesu što bolje afirmacije našeg lista pošalje nam kadkuda po koji dobar članak ili vijest iz svojih mjesteta, kako su običavati i prije za b. Tribune što ćemo mi vrlo rado uvrstiti.

Osim toga želili bismo, da nam svaki iskreni prijatelj u dje po jednog preplatnika i da nam javi njegovu adresu. Time, kao i spomenutom suradnjom te redovitim šiljanjem preplate, naši će prijatelji znatno potpomoći naš list i on će moći da razvije mnogo jaču djelatnost.

novih ukusa, i to na razne načine; on je svaki čas ono što nije bio, i uskoro će biti ono što nikada nije bio, on nasljeđuje samoga sebe: ne pitajte, od čega je sastavljen, nego, koji su njegovi sastavi, ni kakve je čudi, nego koliko on ima vrsti čudi. Zar se vi ne varate? da li je to Evtikrat kome se obraćate? strašan li je danas to led za vas! Juče vas je tražio, on vas je milovao, vi ste pobuđivali ljubomoru u njegovim prijateljima: da li vas on prepoznaće? Kažite mu, kako se zovete.

(slijedi)

„TVOKAPS“
Tvornica kapa i šešira
(I. BUJ) SPLIT FILIJALA U ŠIBENIKU

„ILS“ INDUSTRIJA LIJESA
ŠIBENIK

VIJESTI SA OBALE NAŠEG JADRANA

„Obrana“

Izlaženje jednog lista u mjestu kuo
što je naš Šibenik; neophodno je potre-
bito, obzirom na informativnu stranu
te naziranje na mnoga aktuelna pita-
nja našega grada, kao i na zagovara-
nje tih pitanja.

Uredjenje Šibenske obale, stvaranje je-
dno odgovarajućeg gradskog plana; ure-
đenje glavnog i sporednih puteva pre-
ma gimnaziji, odnosno prema našem
Subićevcu; rješenje starog pitanja ure-
đenja putničke željezničke stanice kraj
obale, definitivno i stvarno uređenje
prevoznog sredstva između Šibenika i
Martinjske i sl. jesu potrebe našega
grada koje se svakodnevno zapažaju.

Inade medjutim mnogo i mnogo
drugi potreba koje će biti sa najvećim
marom obradjuvane u našem listu. Mi
ćemo poradi toga nastojati da se naš
list dovine do svoje dostojarisine kako
bi obradjuvanje tih potreba donijelo vi-
dne koristi našemu gradu.

Toga radi stavljamo na raspolaganje
naše stupce svim dobromajnima pri-
jateljima i patriotama da suradjujući
s našim budu tako na korist isključivo
svome mjestu.

Bivša »Narodna Tribuna« privredno
je takodjer mnogo koristila našem Šibeniku
sa svojom propagandom, a nado-
mo se da će nemanju djelatnost, na-
protiv još veću, razviti i naša
»ODBRANA« koja se počela razaslijati
u više hiljada primjeraka i koje se na
čitavom području naše lijepe domovine
moći da dostojno predstavlja naš grad.
»Obrana« će postati jedan od najin-
formativnijih listova, osobito kada i za
srednjem administrativne strane, list
bude mogao izlaziti dva puta sedmice
kako je to i predviđeno.

Umoljavamo sve naše domorodce koji
imaju po državi svojih rođaka i pri-
jatelja da nam jave njihove adrese, da
i njima uzmognemo slati naš list, da i
na taj način budu rezani sa svojim
krajem.

Preporučamo se ujedno toplo svojim
prijateljima da u interesu samog grada,
osim svojom suradnjom, potpomognu
naš list i sa redovitim uplaćivanjem
preplate, uvrštanjem oglasa i sl., čime
će onda naš list moći razviti još
veću djelatnost i čime će automatski
postići da na naš grad srate pažnju
bilo nadležni bilo drugi moćniji faktori,
koji će onda bez ikakvih narocitih ob-
zira, bili mnogo spremniji da izadju na
ruk u našim opravdanim zahtjevima.

MLADI I DOBRI GANZA DAVOR
uč. VI r. gimnazije sin g. prof. Mi-
loša Ganze te nećak g. dra Šime
Burića, pretsj. upravnog suda u Dubrovniku i Mr. Ph. Strpića, preminuo
je 20 o. mj. u Splitu. Ožalošćenoj
obitelji našu toplu sućut.

ŠKOLARINSKA UVJERENJA po-
reska uprava u Šibeniku upozorava
interesovana lica kojima će biti po-
trebna poreska uverenja o visini za-
duženog poreza za odmjeru školarine
za školsku godinu 1938/39, da se prav-
vodobno pobrinu za napavu tih uvje-
renja i da već sada započnu sa tra-
ženjem istih ne čekajući zadnje dane
kao što obično svake godine biva.
Upozoruju se porezovnici da prigod-
nom traženja poreskih uvjerenja sa
sobom podnesu poreske dokaze t. j.
knjižice službeničkog poreza ili spi-
sak naplate službeničkog poreza, a
državni i samoupravni službenici ne-
ka ponesu adreske sa čekova ili po-
tvrdju svog nadleštva o visini plate i
oporezivanja službeničkog poreza.
Uverenja se dobivaju u
sobi broj 1 kod Poreske uprave u
Šibeniku I kat sa vrijeme uredovnih
sati od 7:30 do 14 sati.

FINANCIJSKA DIREKCIJA U
SPLITU upozorava interesente da je
uredovno doba za prijem i saobraćaj
sa strankama dnevno od 11-1 sati.

VELIKI OKRUŽNI SLET U BIOGRADU

Sokolska župa Šibenik-Zadar prire-
đuje 7. augusta o. g. okružni slet u
Biogradu n/m. Sletu će sudjelovati ova
Društva: Biograd, Tijesno, Prcko,
Šibenik, Benkovac, Mandalina sa okol-
nim četama.

Već po ovome vidimo da se tu ra-
di o nacionalnoj priredi većeg stila
pa je opravдан ovaj veći interes ko-
ji za ovu priredbu vlada.

Tu ćemo imati prigode viditi ogroman
broj Sokola i Sokolica koji će
nastupiti u raznim tačkama, od kojih
su mnogi još pod dojmom veličanstvenih
priredaba Sokolstva u Pragu.
Iz Šibenika (kako doznamo) osim

redovitih izletničkih nedjeljnih veza
priredeće se i posebnim parobrodom
Sokolski izlet sa glazbom za Biograd.

**

Preporučamo već sada da se povratak
izletničkog broda odredi ne ranije
23 sata jer u 21 sat ima već re-
doviti nedjeljni parobrod pruge br. 32
koji odlazi za Šibenik, a u 21.15 onaj
pruge br. 7, pa je sigurno da Jadr.
plovilida neće spriječiti da izletnici,
koji žele da se vrate ranije, mogu iskoristiti
koju god od ovih pruga. Na taj bi se način dalo prilike mlađima
da se na večer zabavljaju na terasi
hotela pod dobrom jazz-glazbom.

Čuvari javne sigurnosti u Šibeniku

S dozvolom i pod kontrolom Uprave
osnivaju se po većim gradovima
poduzeća: Čuvari javne sigurnosti.
To se čini zbog toga što osobljje policije
nije dvoljno da svuda dospije.
Tome je uzrok mali broj policajaca,
a velika potreba čuvara reda i poretku.
S druge strane redovne policije,
kad bi bila u punom broju, bilo bi
na neizdržljiv teret općinskog budžeta.
Ovo poduzeće »Čuvari javne sigurnosti«
bilo bi potrebno i našem Šibeniku
zbog navedenih razloga. Po gradovima
gdje ovakva poduzeća postoje
sastavljena su od spremnih i sposo-

bnih ljudi, koji se zadovoljavaju
skromnim honorarom. Oni svoj posao
obavljaju savjesno i uredno, a stalno
su pod kontrolom kontrolora preduzeća
koji ih u toku službe, osobito noću
nadzire. Ova preduzeća sačinjavaju
gradani svih društvenih slojeva,
čije je imanje a i život u pitanju.
Prema tome i u našem gradu treba-
lo bi da se ovo preduzeće odrazuje i
u preduzeće stupe kao članovi svi koji
žele da rad i poredak zamjeni dosadašnje
više puta nesnosno stanje.
Članarina nebi bila bogzna kakva. U
Novom Sadu ona iznosi mjesечно 10 d.

Skupštine mjes. i sreskog odbora JRZ u Splitu

ZA PREDSJEDNIKA IZABRAN JE G. DR. VLADE MATOŠIĆ

18. o. mj. u prostorijama JRZ u Splitu
održana je skupština ove stranke.
Istoč su prisustvovali brojni članovi.
Skupštinu je otvorio predsjednik g.
Vicko Arambašić kratkim uvodnim
govorom, naglasivši da stranka u
Splitu imade 1.200 disciplinovanih
članova.

Biran je kandidacioni odbor koji
je predložio upravu, a koja je jedno-
glasno bila prihvaćena.

U upravu JRZ za grad Split izabran
su:

Predsjednik g. dr. Vlado Matošić,
I potpredsjednik g. Sokolić Mate ve-
letrgovac, II potpredsjednik Zelić Jozo
zemljoradnik, sekretari Dr. Z. Perišić
i Stanojević Josip, blagajnici Škarić i
Dunda Izo.

Izvrsni mjesni odbor gg. Cavlina,
Aćim Franceski Vlaho, Koceić Šime
Kovačević Aleksandar, Dr. Poturac
Srećko, Dr. Radica Branko, prof. Roca
Stjepan, Roić Bruno, Dr. Urkalo Du-
san, Vrdoljak Zlatko.

Širi mjesni odbor: Barić Roko
zemljoradnik, Bonačić Niko trgovac,
Brainović Uroš brodovlasnik, Buljan
Ante industrijal c. Čakić Špilo novi-
nar, Dr. Čurin Juraj, Duplančić Ma-
rin gradevni poduzetnik, Fabris Ante
klesar, prof. Gattin Josip, Gopčević
Jovo bankar, inž. Ilić Petar, Ivančić
Niko trgovac, Jakasović Kleme, Jelić
Špilo, Katunarić Franjo zemljoradnik,
inž. Kargotić Mihovil, Katalinić Pave-
nčić u. m. kapetan Lisičić Šime,
Lovrić Karmel Franin radnik, Marčić
Petar p. Mate zemljoradnik, Petrić
Ljubo bank. činovnik, Pezelj Luka,
Pilić Franjo zemljoradnik, Pivalčić
Božo privatni namještanjnik, Pržen Ante
p. Bartula zemljoradnik Rović Ljubo
nameštenik, Strižo Ante bankar-
ski činovnik, ing. Šakić Ivan nar. po-
slanik, Sparac Vlade obrtnik Segović
Jozo p. Marka obrtnik, Vesanović-

21. o. mj. jutrom u prisustvu pre-
stavnika 27 mjesnih organizacija JRZ
sreza splitskog održana je sresa
skupština ove stranke. To su bili de-
legati iz Kaštel Novog, Štafiliča, Lukšića,
Gomilice, Sučurca, Trogira, Solina,
Vranjica, Dugog Rata, Omiša, Mimica,
Blata, Grohota, Muća Gor-
njeg, Muća Donjeg, Velikog Bročanca,
Zelova, Neorića, Splita, Radunića,
Vučevice, Kućina, Podstrane, Gor-
njeg Sela, Ladra, Radošća i Slatina.

Nakon pozdravne riječi dr. Vlade
Matošića kao domaćina, biran je sli-
jedeći sreški odbor JRZ:
Predsjednik g. dr. Vlado Matošić iz
Splita, potpredsjednici: gg. Zaneta An-
te iz Kastel Novog, Lalić Kajo iz Solina,
Perišić Svetko iz Blata, i Prose-
nica Gligorijo iz Velikog Bročanca,
sekretari: gg. prof. Stjepan Roca i
Kovačević Aleksandar iz Splita, blagajnik:
Marko Grubić iz Vranjica, a
kao odbornici svi predsjednici i pot-
predsjednici mjesnih odbora sreza
splitskog.

Potom su govorili gg. dr. Matošić,
Roca te brojni delegati.

Veliki izbor razglednica,
albuma, uspomena Splita
i naliv-pera kod veletr-
govne papira, pisaćeg
pribora i školskih knjiga

G. A. Milisich
SPLIT

Strane eskadre
u našim vodama

U petak popodne doplovile su u
splitsku luku britanska topnjača »A-
berdeen« (1060 tona) i admiralski brod
»Warspite« pod zapovjedništvom admiral-
a Doudley Pound-a.

U Šibenskoj su se luci usidrili raz-
arači »Ikarus«, »Iris«, »Intrepide«,
i »Impulsire«.

U ponedjeljak ujutro posjetili su
našu luku talijanski ratni brodovi i
to dva bojna broda: »Conte Cavour«
i »Cesare« te četiri razarača: »Arma-
ni«, »Alfieri«, »Carducci« i »Gioberti«.
Na bojnom brodu »Conte Cavour«
nalazi se zapovjednik eskadre vice-
admiral g. Alfredo Ricardi.

Po dolasku izmjenjene su službene
posjete. Komandanti su posjetili raz-
na nadleštva. Određeni su izleti te
drugarske i ostale zabave.

70 godišnjeg rođendan g. dr. Jakše Račića

Dana 5. augusta o. g. g. dr. Jakša
Račić slavi skromno svoj 70 rođen-
dan, koji za brojne njegove prijate-
lige poštovatelje na Primorju i u zemljama
prestavlja radostan događaj.

Osoba povjerenja blpoč. Kralja
Aleksandra, g. dr. Račić postao je
Kraljev lječnik, a narod Splita gaji
prema ovom uvaženom čovjeku posebnu
ljubav i zahvalnost. Divni Ma-
rjan, on je godinama podizao i podigao
koji za Split prestavlja najljepši kraj
i novu modernu bolnicu.

On je poznat i van granica naše
domovine, kao izvrstan lječnik-kirurg
i kulturni čovjek.

Prošle godine, na poznatom njemačkom
univerzitetu u Göttingenu, g. dr. Račić
jedinom u Jugoslaviji pod-
jeljena čast doktora honoris causa.

Iako g. dr. Račić slavi 70 rođen-
svog života, ipak on je još vedar i
sposoban da radi i stvara. Narod
Splita i Primorja, a naročito splitska
bolnica imali su u njemu velikog Za-
štitnika i inicijatora i on će bez sumnje
na potpuno svršiti moći da posluži
na potpuno zadovoljstvo dobar niz
godina.

Neka ga ovom prilikom prate i na-
še najbolje želje.

Čast vijećnicima
gg. Gopčeviću i Strigi

Naš apel na vijećnike općine grada
Splita, da što je sa podizanjem spo-
menika blpoč. Kralju naišao je na
pravilan odaziv. Vijećnici gg. J. Gopče-
vić i A. Strižo upravili su u tom po-
pituju predsjedniku općine. Odgo-
reno im je da će se na to pitanje
odgovoriti na jednoj od idućih sjedni-
ca. Čest i čest vijećnicima gg. Gop-
čeviću i Strigu!

Gostionica „JADRIJA“

A. Škorin ŠIBENIK kod Ribarnice

Svaku večer damen kapela

CIJENE UMJERENE

ŠIBENSKI SAJAM. Bila je dan i
šibenskih patrona dne 25. ov.
m. i 26. o. m. bili su po običaju pro-
slavljeni. Sam sajam također je do-
bro posjećen. Ispred crkve na obali
nalazi se veći broj sajamskih šatora
te osim naroda domaćeg i iz okolice
opaža se i veliki broj engleskih i tal-
ijanskih mornara čije flote ove dane
borave u našoj luci.

NA DAN SAHRANE rumunjske
kraljice Marije u nedjelju, u znak
žalosti, vijale su se drž. zastave na po-
stijega na svim drž. uredima kao i
na našim ratnim i trgovačkim te na
engleskim ratnim brodovima.

NELLA MEIXNER ROĐ. PETRIC,
supruga g. Eugena Meixnera presj.
apelacionog suda u m., preminula je
u Beogradu i prenesena u Šibenik
gdje je 22. o. m. ukopana u obiteljskoj
grobnici.

Obiteljima naše saučešće.

Izgorio Sokolski dom na Klisu!

Što je „Sokolski dom“ u Klisu, izgorio, baš onaj dan, kad su se palile vatre uoči rođendana Mačeka, nije nikakav slučaj, već proračunati čin elemenata, kojima je taj dom bio trn u oku.

Od dolaska mačekovaca na općinsku upravu, vodi se jedna sistematska kampanja protiv Sok. društva u Klisu, s namjerom, da ga se uništi. Najprije je gest učinjen od načelnika općine Vučkovića, koji je naredio, da se otkopča elektrika, i to baš pred proslavom Rodendana Nj. Vel. Kralja, kako bi se omela impozantna rasvjeta historijske tvrđave u kojoj se Sokolski dom i nalazio. Svake godine je Sokolana bila rasvjetljena sa par stotina žarulja, a ove godine rasvjetili smo je bolje nego ikada iako bez električne.

Dok je kliška tvrđava, koju radi njene istorijske važnosti posjeti gođišnje oko 3-4 hiljade stranaca, bila čuvana od ranijeg čuvara, Sokolima nije omoran rad, i mogli su, bez ikakvih podmetanja klipova vršiti svoju dužnost prema Kralju i Opatžbini, prema Sokol. pokretu i svome narodu. Međutim, premda je tvrđava držerar, na predlog društva „Putnik“, ustupilo se je Tvrđavu i restauraciju u njoj, ljudima, koji su toliko zaslijepljeni destruktivnim političkim idejama, da su Sokoli Klisa, radi provociiranje tih ljudi, morali, da ne dođe do nepoželjenih i vrlo nezgodnih događaja, u svome radu popustiti, u dobroj namjeri, nebi li se poludjeli na taj način izlječili. Međutim, požar Sokol. doma, pokazao je, da se sa obijesnim ljudima mora drugačije postupati.

Istina, nismo mi ni ranije bili zato da mirno podnosimo teror u svojoj vlastitoj državi, ali smo morali biti mirni, jer smo se nadali da će se duzeti sve potrebno, da nam se omogući dalji rad na miran način. Upitajmo se: šta sada? Ovako se dalje ne može. Istina, mi smo teško pogodeni, jer nam je izgorio sve osim zastave, koja se srećom nalazila u kući starešine, i nama se nema šta više da dogodi, ali ovo što je zadesilo naše društvo na Klisu - danas, može sutra da zadesi i koje drugo, jer tko će garantirati da barbari neće nastaviti svoja prljava djela. Zato smo mi, za represalije i to najteže reprezalije.

Nadamo se, da će se povesti sve strana istraga i da će krivci biti najstrožije kažnjeni, a nama šteta, nadoknadena, jer štetu koju smo mi pretrpjeli doista je velika. Tko će štetu platiti, dvojica ili cijelo selo, nama je svejedno, ali se ne smije dogoditi, da mi ne budemo otsteceni i to potpuno i odmah. Općinska uprava treba, u skrajnjem slučaju da sve sama nadoknadi, jer se po dozvoli i rukovodstvu općine i izvršilo iluminacija i rasvjeta Tvrđave.

Rečeno nam je, da je lično načelnik općine, u kojega radi njegovog poštovanja i dobrote ne bi mogli posumnjati, obašao sa nekoliko ljudi Tvrđavu oko 11 s. a nakon 2 sata, buknuo je požar.

Sokolana je pala kao žrtva ili političke zasljepljenosti ili medusobnog obračunavanja samih Mačekovaca na Klisu, koji su ovim gestom htjeli stišiti današnjeg načelnika, da bi se osigurali mjesto i tako se koristili, a za doći do toga ne biraju se sredstva.

Tražimo svestranu istragu, jer u protivnom slučaju vratićemo milo za drago. Neka svak zna da nas još uvijek na Klisu ima, oko 300 ljudi nacionalista pristalica JRZ, koji čemo znati i sami sačuvati svoju čast i slobodu u Slobodnoj Jugoslaviji.

Klišanin.

Ante Bedrić - Šibenik
prodaja cipela

SVAŠTICE

Moderni turizam

Kolona autobusa i automobila stigla je u Biograd i zaustavila se pred hotelom »Ilirija«.

U blagovaonicu togu hotela prireden je dosljednički banket, na kojem je pao nekoliko unjetnički stiliziranih i neobično raznih nazdravica.

Ta ista kolona autobusa i automobila krenula je predreće iz Biograda, i to putem prema Benkovcu. Došla je međutim iz Pakoštana.

To je najslužbeniji dio srećanog otrovanja; najvažnija trasa Jadranske turističke ceste, koja se nalazi između Biograda i Šibenika. To je najvažniji datum u komunalnom razvitku Biograda, otkako postoji. To je . . . i tako bilo mogao na dugo nabrajati, sve u superlaticima sa maj.

Ali sad malo i o samoj cesti. Duga je 46 km, a široka 8 metara. Počinje kod Biograda, prolazi kroz Drage, Pakoštane, Prosiku i završava se Martinškom.

Nema velikih užrdica ni padina, posuta je finim šljunkom težine od 2-20 kg, gdjeđje ima samo nešto prasine, ali i to vrlo rijetko, jer inače ne bi odgovarala svojoj srsni.

A sruha joj je, da na sebi isprobava sve moguće i nemoguće automobilске i motocikličke defekte.

da zapriječava veliki promet koji

prijeti da se slije između Biograda i Šibenika,

i napokon da uvjeri sve ljudi da će ova dva mesta biti za u roku od najviše 600 god. spajjena modernom turističkom cestom.

Ne samo to. Ima ona i druge raznosti, a to je njena socijalna osjećajnost. Naime, u Sjeveru Dalmaciji ima mnogo nezaposlenih mehaničara, koji će odsada uz cestu na seakih 20 metara postaviti svoje radionice, stojeci na stabi unesrećenim četverokoleicima. Time će biti riješen najvažniji socijalni problem Sjeverne Dalmacije, a naravno da će se ubrzati i rješenje svjetske krize.

U vezi s tim održaće se i specijalni tečaj za bolničare, koji će rukovati sa ravnim ambulantama. I oni će biti namješteni na ovaj cesti, jer Bože moj, može kojem putniku ustrebiti nešto za umirenje živca, te za jačanje kuraže. Sve treba predvidjeti.

Ali uža sve to najvažnja prednost ove ceste je njena sportska važnost. Poznate su vam svima »kros-kontri« utakmice trkača. Elo i tu se dešavaju promjene, jer sad će se u »kros-kontriju« takmičiti i automobilisti i druga moderna prevozila. Ali . . . tu su se pojvirile teškoće, nijedje da nadu cestu za tu utakmicu. Tu se najbolje pokazuje, koliko su oni na zapadu zaostali, a još se rugaju nama Balkanicima. Nek se oni pohvale sa ovakvom cestom za kros-kontri, kao što je ora između Biograda i

Šibenika. Ne pomaze im tu ni kultura ni napredak, ni njihova umišljenošć, jer kad oni ne mogu stvoriti ovaku cestu, onda nemaju nimalo sportske svijest i krit.

Da, skoro sam zaborio reči, šapuće se ovde o nekakvom izumu, što će se upotrebiti na ovaj cesti. Njeko to još ne zna, ali ja, jer sam sveznjući, saznao sam i to. Radi se tu o automobilima koji će ići po kopnu kao po vodi. Ne znam, u čemu se sastoji taj izum, jer još ne znaju ni oni koji na njemu rade, ali čim saznam jacić.

Sad ostaje samo na nadležinima, jer ako oni izrađuju ili čak asfaltiraju cestu, te je sa splavi povezu sa Martinškom, propade sve. Automobilski promet će brzo narasti, socijalnost će izgubiti socijalni smisao, neće se održavati »kros-kontri« utrke i neće se usavršiti onaj izum.

A to bi baš bila steta. — Ifo»

MALI OGLASNIK

• 16 riječi Din 6.— svaka daljnja mjeđu 50 n.
Ako je adresa u upravi Din 1.—
za pismene upite treba poslati Din 2.—
za markama (uvrštava se najmanje 2 puta)
Priopćeno po retku Din 10. — Oglas po tarifi

PISACI STRUJ rabljeni traži se Ponude na upravu lista.

SVE TISKANICE za kaucelarijske i trgovачke potrebe izvršuju kulantno i solidno »Tipografija« Šibenik.

OKVIRE SA STAKLOM (vitrine) plitke, za dućanske izloge traže se. Ponude na upravu lista.

STAN OD DVJE SOBE i kuhinje sijetli, zračan i čist sa tarasom trazi se, miran stana, točan platec i samac bez djece.

Ponude na upravu lista.

Lijevaju se dijelovi strojeva. Konstruiraju se popete od bronze.

STROJARSKA
MEHANIČKA
RADIONA I
LJEVRAONICA
METALA

S. Kordić

Šibenik

Radiona za popravak svakovrsnih parnih strojeva, sisaljka, motora, automobila, branika, kompresora, turbina.

Montaža svakovrsnih strojeva, mlinova, hidrauličnih presa motora na brodove, čamce itd.

Autogeno varenje i rezanje željeza

Pneu Rata

Prodavaonice:

Beograd
Zagreb

Ljubljana

Naša auto i moto pneumatika je odlična i sigurna. Radimo na tome, da Vam omogućimo dugu vožnju za malo novaca. Informacije dobijete u svim našim prodavaonicama

Rata